

Czym różni się uczniowski klub sportowy od innych klubów?

***Jolanta Budzowska** - radca prawny, partner w kancelarii Budzowska Fiutowski i Partnerzy z siedzibą w Krakowie zrzeszonej w Consortio LEX, członek Zarządu Koła Terenowego nr 64 Społecznego Towarzystwa Oświatowego, prowadzącego szkoły niepubliczne.*

Zgodnie z art. 6 Ustawy o kulturze fizycznej z dnia 18 stycznia 1996 roku (Dz. U. nr 25 z 1996r., poz. 113 ze zm.), zwanej dalej ustawą o kulturze fizycznej, podstawową jednostką organizacyjną realizującą cele i zadania w zakresie kultury fizycznej jest klub sportowy. Może on działać jako osoba prawna utworzona na podstawie odrębnych przepisów albo jako osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą. W ostatnim czasie dała się zaobserwować tendencja do tworzenia klubów sportowych w szczególnej formie organizacyjnej, jaką jest uczniowski klub sportowy (dalej: uks). Członkami uks mogą być w szczególności uczniowie, rodzice i nauczyciele, co oznacza, że statut powinien przewidywać taką możliwość. Celem ustawodawcy było uproszczenie zasad działania dla takich klubów, powstają one bowiem jako uzupełnienie oferty szkół i w ramach swojej statutowej działalności realizują zadania z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

Podstawową zaletą uks jest możliwość działania na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. Nr 20, poz. 104 i z 1990 r. Nr 14, poz. 86), z wyłączeniem przepisów dotyczących rejestracji. Uczniowskich klubów sportowych nie obowiązuje zatem art. 8 Prawa o stowarzyszeniach (i następne, dotyczące trybu rejestracji w KRS) stanowiący, że stowarzyszenie podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego. W to miejsce zastosowanie ma art. 7 ust. 4 i 5 ustawy o kulturze fizycznej, jako przepis szczególny: uczniowskie kluby sportowe podlegają wpisowi do ewidencji, prowadzonej przez starostów właściwych ze względu na siedzibę klubów i uzyskują osobowość prawną z chwilą wpisania do tej ewidencji. To oprócz wspomnianego wyżej ukierunkowania uks na członkostwo uczniów, rodziców i nauczycieli, jedyne odstępstwo od Prawa o stowarzyszeniach.

Nie wiadomo zatem, skąd bierze się nieprawidłowa praktyka wielu starostów, odmawiających wpisu do ewidencji tym uks-om, których statuty przewidują prowadzenie działalności gospodarczej.

Byt prawny uks statuuje przecież bez reszty wspomniany art. 7 Ustawy o kulturze fizycznej, którego treść jest jednoznaczna. Nie wprowadza on dla stosowania dla uks trybu uproszczonej rejestracji dodatkowego wymogu w postaci nieprowadzenia działalności gospodarczej. Taki wymóg wywodzony jest zapewne – błędnie - z art. 7a tej ustawy, zgodnie z którym przepisy art. 7 ust. 2 i 4 stosuje się **również** (podkr. autorki) do klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej. Gdyby jednak ustawodawcy chodziło o wyłączenie spod rejestracji w KRS jedynie tych uks-ów, które nie prowadzą działalności gospodarczej, to przepisy art. 7 ust. 2 i 4 byłyby zbędne: uks-y są przecież szczególnym rodzajem klubów sportowych, zatem nie byłoby potrzeby dwukrotnego wyszczególniania dwóch typów jednostek organizacyjnych w postaci: 1. klubów sportowych - uks-ów (które z istoty działają w formie stowarzyszenia) nie prowadzących działalności gospodarczej oraz: 2. innych klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia nie prowadzących działalności gospodarczej. Nieporozumienie bierze się też może ze sposobu sformułowania ust. 3 przywołanego wyżej art. 7a ustawy o kulturze fizycznej, gdzie mowa o: „sposobie prowadzenia ewidencji uczniowskich klubów sportowych i klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej”. Znów: gdyby racjonalnemu ustawodawcy chodziło o objęcie przepisem wykonawczym – rozporządzeniem dotyczącym sposobu prowadzenia ewidencji przez starostów jedynie tych uks-ów, które z założenia nie prowadzą działalności, to przecież wystarczyłoby napisać, że chodzi o ewidencję tych klubów sportowych (w domyśle: w tym uks-ów) działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej”. Bardziej precyzyjne jest już samo Rozporządzenie Ministra Sportu w sprawie ewidencji klubów sportowych z dnia 16 stycznia 2006 r. (Dz.U. Nr 16, poz. 123), które wprowadza choćby dwie odrębne księgi ewidencyjne prowadzone przez organ ewidencyjny (starostów): księgę ewidencyjną dla uczniowskich klubów sportowych i księgę ewidencyjną dla klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla prezentowanego przez niektórych starostów błędnego poglądu nie ma również racjonalnego uzasadnienia w postaci względów ekonomicznych. Dlaczego uks-y, których celem jest stworzenie jak najszerszych możliwości systematycznego i powszechnego udziału dzieci i młodzieży w zajęciach sportowych miano by „karać” utratą swoistego przywileju w postaci uproszczonej rejestracji w sytuacji podjęcia przez nie działalności gospodarczej? Problem polega na tym, że każdemu stowarzyszeniu, a szczególnie uks-owi, trudno utrzymać się jedynie z darowizn, spadków, zapisów, ofiarności publicznej i dotacji. Każdy dochód z majątku stowarzyszenia, taki jak dochód z najmu, będzie traktowany już jako działalność gospodarcza. Tym bardziej zaś sponsoring, który dla przeważającej liczby uks-ów pozostaje jedyną szansą na dochód, służący przecież zgodnie z art. 34 Prawa o stowarzyszeniach wyłącznie realizacji celów statutowych i co do którego wykluczone jest przeznaczenie go do podziału między jego członków.

Współpraca w ramach umowy sponsoringu niewątpliwie stanowi działalność gospodarczą zarówno w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jak i w rozumieniu ustawy o VAT. Sponsoring stanowi odpłatną umowę, na podstawie której sponsor w zamian za określone płatności czy w zamian za określone towary lub usługi uzyskuje korzyści w postaci świadczonych przez drugą stronę, w tym przypadku uks, odpłatnie usług w różnym zakresie, najczęściej w postaci umieszczenia logo sponsora na strojach klubowych, stronie internetowej czy wymienia nazwy sponsora na imprezach publicznych. Wiele uks-ów organizuje – również odpłatnie – obozy sportowe i rekreacyjne nie tylko dla swoich członków,

także udział w zajęciach sportowych zwykle jest płatny. To wszystko jest działalnością gospodarczą, stanowiącą zarazem istotę funkcjonowania uczniowskich klubów sportowych, w myśl ustawy o kulturze fizycznej.

Czas zatem, aby zmienić nieuzasadnioną praktykę organów ewidencyjnych, odmawiających wpisu do ewidencji tym uks-om, które w statucie umieszczają ekspresis verbis możliwość prowadzenia działalności gospodarczej. Uczniowski klub sportowy tym właśnie w pierwszym rzędzie różni się od innych klubów, że działając jako w pewien sposób preferencyjnie traktowane stowarzyszenie, może prowadzić działalność gospodarczą i dzięki temu realizować cele w zakresie kultury fizycznej. Nie traci przy tym prawa do uproszczonej rejestracji, bo nie chodziło ustawodawcy o to, by wylać dziecko z kąpielą, co jasno wynika z uważnej analizy przepisów ustawy o kulturze fizycznej.
